

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Zientara

Protokolant: stażysta Joanna Semkiw

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2015 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa E. D.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 16 czerwca 2014 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 sierpnia 2014 r. (sygn. akt (...))

oraz sprawy z powództwa E. D.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 2 lutego 2015 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 lutego 2015 r. (sygn. akt (...))

1. tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 16 czerwca 2014 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 sierpnia 2014 r. (sygn. akt (...)) pozbawia wykonalności w części obejmującej odsetki umowne naliczone za okres od 30 grudnia 2013 r. do 16 czerwca 2014 r. (pkt 2 ppkt 2 tytułu) powyżej kwoty 3.755,23 zł oraz w zakresie odsetek karnych (pkt IV tytułu), naliczanych za okres od 17 czerwca 2014 r. do 24 listopada 2015 r. w zakresie przekraczającym kwotę 6.490,96 zł;

2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

3. nie obciąża powódki kosztami procesu;

4. tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 2 lutego 2015 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 lutego 2015 r. (sygn. akt (...)) pozbawia wykonalności w części obejmującej odsetki karne naliczone za okres od 6 sierpnia 2014 r. do 24 listopada 2015 r. (pkt II ppkt 3 i pkt IV tytułu) w zakresie przekraczającym kwotę 16.850,57 zł;

5. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

6. nie obciąża powódki kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Powódka E. D. domagała się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 2 lutego 2015 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 lutego 2015 r. (pierwotna sygn. akt(...)).

Analogiczne roszczenie zgłosiła w sprawie zarejestrowanej pod sygn. akt(...) w odniesieniu do bankowego tytułu egzekucyjnego (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 16 czerwca 2014 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 sierpnia 2014 r.

W uzasadnieniach obu pozwów podnosiła, że pozwany Bank wystawił tytuły egzekucyjne, po uprzednim wypowiedzeniu umów, pomimo że nie rozpatrzył złożonego przez nią wniosku o restrukturyzację zadłużenia, czym naruszył zasady współżycia społecznego; w wypowiedzeniu umowy dokonał kapitalizacji odsetek, pomimo iż był uprawniony do tego dopiero od momentu wystąpienia z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności b.t.e., w ostatecznym wezwaniu do zapłaty nie określono terminu, w jakim zadłużenie winno zostać spłacone; wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym kwota kapitału jest błędna, gdyż pozwany Bank zarachował dokonane przez nią wpłaty (dokonane przed i po wystawieniu b.t.e.) niezgodnie z jej oświadczeniem na należności uboczne; w bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że dalsze odsetki należne są w wysokości umownej, pomimo iż obie umowy wskutek ich wypowiedzenia zostały rozwiązane.

Pozwany Bank (...) S.A. w W. domagał się oddalenia obu powództw argumentując, że powódka nie wskazała żadnej z przesłanek wymienionych w art. 840 § 1 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 grudnia 2011 r. powódka zawarła z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę nr (...) złotowego mieszkaniowego kredytu hipotecznego na kwotę 145 000 zł, zobowiązując się do zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w wyznaczonych terminach oraz zapłaty bankowi przewidzianych umową prowizji i opłat bankowych.

Strony umowy ustaliły, że bank ma prawo wypowiedzieć tę umowę w całości lub w części, z 30 dniowym terminem wypowiedzenia, jeżeli kredytobiorca nie dotrzymał warunków udzielania kredytu określonych w umowie, względnie utracił zdolność kredytową (§ 18 ust. 1). Najpóźniej w ostatnim dniu okresu wypowiedzenia, kredytobiorca zobowiązany został do spłaty całości zadłużenia (§ 18 ust. 3 zdanie 1).

Strony umowy zastrzegły nadto, że w przypadku braku środków na rachunku, poprzez który miały być rozliczane należności z tytułu udzielonego kredytu, które mogą zostać pobrane na spłatę zadłużenia w terminach spłat określonych w tej umowie lub braku spłaty do końca ostatniego dnia okresu wypowiedzenia, powstałe zadłużenie traktowane będzie jako zadłużenie przeterminowane, w tym kwota kapitału/rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany (§ 19 ust. 1 pkt 1).

Strony umowy ustaliły też, że od kapitału przeterminowanego bank pobierać będzie odsetki w wysokości 4 krotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Odsetki miały być naliczane od dnia powstania zadłużenia przeterminowanego do dnia poprzedzającego jego spłatę, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu lub wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu, bank miał pobierać odsetki we wskazanej wyżej wysokości, określonej od całości zadłużenia przeterminowanego (tj. kapitału przeterminowanego, odsetek i należnych bankowi prowizji i opłat bankowych, § 19 ust. 2 i 3).

Ponadto strony przewidziały, że wpłaty bank może przede wszystkim zaliczyć na koszty windykacji, opłaty za upomnienia, prowizje i opłaty bankowe, odsetki od kapitału przeterminowanego lub od zadłużenia

przeterminowanego od dnia złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności banku z tytułu umowy, wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał przeterminowany, kapitał (§ 20).

(umowa z dnia 15 grudnia 2011 r. k. 13 – 19)

Pismem z dnia 17 kwietnia 2014 r. doręczonym powódce w dniu 25 kwietnia 2014 r., Bank (...) S.A., z uwagi na brak spłaty zadłużenia przeterminowanego, zgodnie z postanowieniami umowy kredytu z dnia 15 grudnia 2011 r., wypowiedział tę umowę, wskazując, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od daty otrzymania tego pisma. Bank poinformował powódkę, że z dniem upływu okresu wypowiedzenia umowa zostanie rozwiązana i powstanie obowiązek dokonania natychmiastowej spłaty całości zadłużenia. Wskazał, że według stanu na dzień sporządzenia pisma kwota zadłużenia przeterminowanego wynosi 5 016,53 zł, w tym kapitał 2.882,24 zł oraz odsetki 2.134,29 zł. Powyższą kwotę należy powiększyć o odsetki od zadłużenia przeterminowanego naliczane za każdy dzień zwłoki w spłacie oraz o kwotę kolejnych rat, które będą wymagalne w dniu dokonywania płatności. Zastrzeżono, iż jeżeli w okresie wypowiedzenia nastąpi spłata całości wymagalnego zadłużenia, wypowiedzenie należy traktować jako bezskuteczne, a w konsekwencji umowa kontynuowana będzie na dotychczas obowiązujących warunkach. W przypadku nieuregulowania bądź uregulowania wymagalnego zadłużenia w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana, a bank podejmie działania prawne zmierzające do wyegzekwowania należnych roszczeń.

(wypowiedzenie umowy z dnia 17 kwietnia 2014 r. k. 6, k. 166 , z.p.o. k. 167)

Pismem z dnia 22 kwietnia 2014 r. Bank (...) S.A. poinformował powódkę o zmianie wysokości raty spłaty kredytu, wskazując, że aktualnie wysokość miesięcznej raty kapitałowo – odsetkowej wynosi 1.223,80 zł, opłaty, prowizje i odsetki od zadłużenia przeterminowanego 38,12 zł, kwota zobowiązań przeterminowanych – 4.993,78 zł, łączna kwota do zapłaty 6.265,70 zł.

(zawiadomienie o zmianie wysokości raty kredytu k. 7, k. 171)

Pismem z dnia 6 sierpnia 2014 r. Bank (...) S.A. poinformował powódkę, że wymagalne saldo zadłużenia na dzień sporządzenia tego pisma wynosi ogółem 145 268,47 zł , w tym kapitał 138 573,50 zł oraz odsetki 6.694,97 zł. Poinformowano, że wskazaną wyżej kwotę zadłużenia należy powiększyć o odsetki od zadłużenia przeterminowanego naliczane na każdy kolejny dzień zaległości w spłacie, w przypadku braku spłaty wymagalnego zadłużenia Bank sporządzi bankowy tytuł egzekucyjny lub wyciąg z ksiąg banku będący podstawą wydania sądowego nakazu zapłaty, a następnie skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego i egzekucji komorniczej.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 8, k. 172)

W dniu 20 października 2014 r. powódka dokonała wpłaty na rachunek nr (...) w wysokości 5 000 zł wskazując w tytule, że dokonuje spłaty kapitału.

(dowód: potwierdzenie wpłaty k. 9)

Pismem z dnia 11 grudnia 2014 r. Bank (...) S.A. wystosował do powódki ostatecznie wezwanie przesądowe, wyjaśniając, że wymagalne saldo zadłużenia na dzień sporządzenia tego pisma wynosi ogółem 147 294,55 zł, w tym kapitał: 138 573,50 zł, odsetki – 8 721,05 zł. Podano, że wskazaną wyżej kwotę zadłużenia należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy dzień zaległości w spłacie, licząc od dnia sporządzenia pisma. Podkreślono też, że wpłaty należy dokonać na podany rachunek bankowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego pisma. Pismo to powódka odebrała w dniu 19 grudnia 2014 r.

(dowód: ostateczne wezwanie przesądowe k. 10, k. 173, z.p.o. k. 174)

W dniu 2 lutego 2015 r. Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko dłużnikowi E. D. na łączną kwotę 149 858,08 zł, tym kapitał 138 573,50 zł, odsetki umowne naliczone od dnia 30 grudnia 2013 r. do dnia

5 sierpnia 2014 r. w kwocie 6 339,58 zł , odsetki karne w kwocie 4.845 zł – naliczone od dnia 6 sierpnia 2014 r. do dnia 2 lutego 2014 r. wraz z dalszymi odsetkami w wysokości 4 krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynoszą 12% w stosunku rocznym od kwoty wymagalnego roszczenia, obejmującego kapitał i odsetki od dnia 3 lutego 2015 r. do dnia zapłaty.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny k. 127)

Postanowieniem z dnia 10 lutego 2015 r. referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Elblągu nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 2 lutego 2015 r. wystawionemu przez wierzyciela Bank (...) S.A., na podstawie którego dłużniczka E. D. zobowiązana jest zapłacić na rzecz wierzyciela kwotę 149 858,08 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, wynoszącym na dzień wystawienia bankowego tytułu wykonawczego 16% , liczonymi od kwoty 144 913,08 zł, od dnia 3 lutego 2015 r. do dnia zapłaty. Nadto zasądzono od dłużniczki E. D. na rzecz wierzyciela Banku (...) S.A kwotę 96,30 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności k. 126)

Na podstawie opisanego wyżej tytułu wykonawczego pozwana złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu – wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko E. D.. Pismem z dnia 22 kwietnia 2015 r. komornik powiadomił powódkę o wszczęciu egzekucji w sprawie (...).

(dowód: bezsporne, nadto wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 1 – 1 v; zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 18 akt (...))

W dniu 19 października 2012 r. powódka zawarła z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 111 111,11 zł, zobowiązując się do zwrotu pożyczki wraz z należnymi odsetkami oraz zapłacenia prowizji i opłat należnych Bankowi zgodnie z umową.

Strony umowy ustaliły, że bank ma prawo wypowiedzieć niniejszą umowę w całości lub w części min. jeżeli pożyczkobiorca utraci zdolność kredytową, nie zapłaci w terminie określonym w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do spłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia wezwania. Okres wypowiedzenia ustalono na 30 dni. Do końca ostatniego dnia wypowiedzenia pożyczkobiorca zobowiązany został do spłaty całości zadłużenia (§ 19 ust. 1 umowy).

Strony umowy zastrzegły nadto, że w przypadku braku na rachunku, poprzez który miały być rozliczane należności z tytułu udzielonego kredytu, środków, które mogą zostać pobrane na spłatę zadłużenia w terminach spłat określonych w tej umowie lub braku spłaty następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia powstałe zadłużenie traktowane będzie jako zadłużenie przeterminowane, w tym kwota kapitału/rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany (§ 14 ust. 1 pkt 1).

Strony umowy ustaliły też, że od kapitału przeterminowanego bank pobierać będzie odsetki w wysokości odsetek maksymalnych, określonych na podstawie ustawy kodeks cywilny; wskazano, że na dzień zawarcia umowy jest to 4 krotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. W przypadku złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu przez bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu lub wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu, bank pobierał będzie odsetki w określonej wyżej wysokości od całości zadłużenia przeterminowanego (tj. kapitału przeterminowanego, odsetek i należnych bankowi prowizji i opłat bankowych), zgodnie z uzyskanym tytułem wykonawczym (§ 14 ust. 2 i 3).

Ponadto strony przewidziały, że spłaty należności banku z tytułu umowy bank może przede wszystkim zaliczyć na koszty windykacji, opłaty za upomnienia, prowizje i opłaty bankowe, odsetki od kapitału przeterminowanego lub od zadłużenia przeterminowanego od dnia złożenia w sądzie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu

przez bank bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności banku z tytułu umowy, wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał przeterminowany, kapitał (§ 15).

(dowód: umowa z dnia 19 października 2012 r. k. 129 - 132)

Pismem z dnia 27 lutego 2014 r., które zostało doręczone powódce w dniu 7 marca 2014 r., Bank (...) S.A. poinformował ją o utrzymującym się zadłużeniu przeterminowanym, które według stanu na dzień sporządzenia pisma wynosi 4 270,01 zł i wezwał powódkę do uregulowania tej należności w terminie 7 dni od otrzymania pisma, pod rygorem rozwiązania umowy w trybie wypowiedzenia.

(dowód: pismo z dnia 27 lutego 2014 r. k. 135 i z.p.o. k. 135)

Pismem z dnia 17 kwietnia 2014 r., które zostało doręczone powódce w dniu 20 kwietnia 2014 r., Bank (...) S.A., z uwagi na brak spłaty zadłużenia przeterminowanego, zgodnie z postanowieniami umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r. wypowiedział tę umowę, wskazując, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni od daty otrzymania pisma. Bank poinformował powódkę, że z dniem upływu okresu wypowiedzenia umowa zostanie rozwiązana i powstanie obowiązek dokonania natychmiastowej spłaty całości zadłużenia wobec banku. Według stanu na dzień sporządzenia pisma kwota zadłużenia przeterminowanego wynosiła 8.586,74 zł, w tym kapitał 5.073,18 zł oraz odsetki 3.513,56 zł. Wskazano, że powyższą kwotę należy powiększyć o odsetki od zadłużenia przeterminowanego naliczane za każdy dzień zwłoki w spłacie oraz o kwotę kolejnych rat, które będą wymagalne w dniu dokonywania płatności. Zastrzeżono, że jeżeli w okresie wypowiedzenia nastąpi spłata całości wymagalnego zadłużenia, wypowiedzenie należy traktować jako bezskuteczne, a w konsekwencji umowa kontynuowana będzie na dotychczas obowiązujących warunkach. W przypadku nieuregulowania bądź uregulowania wymagalnego zadłużenia w niepełnej wysokości umowa zostanie rozwiązana, a bank podejmie działania prawne zmierzające do wyegzekwowania należnych roszczeń.

(dowód: wypowiedzenie umowy z dnia 17 kwietnia 2014 r. k.133, z.p.o. k. 134)

Pismem z dnia 14 czerwca 2014 r. Bank (...) S.A. wystosował do powódki ostatecznie wezwanie przesądowe, wyjaśniając, że wymagalne saldo zadłużenia na dzień sporządzenia tego pisma wynosi ogółem 102.424,97 zł, w tym kapitał : 96.534,28 zł, odsetki – 5.890,69 zł. Podano, że wskazaną wyżej kwotę zadłużenia należy powiększyć o kwotę odsetek od zadłużenia przeterminowanego, naliczanych za każdy dzień zaległości w spłacie.

(dowód: ostateczne wezwanie przesądowe k. 143)

W dniu 16 czerwca 2014 r. Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko dłużniczce E. D. na łączną kwotę 102 424,97 zł, w tym kapitał 96.534,28 zł, odsetki umowne naliczone od dnia 30 grudnia 2013 r. do dnia 16 czerwca 2014 r. w kwocie 5.890,69 zł, wraz z dalszymi odsetkami w wysokości 4 krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynoszą 16% w stosunku rocznym od kwoty wymagalnego roszczenia obejmującego kapitał i odsetki od dnia 17 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny k. 123)

Pismem z dnia 24 czerwca 2014 r. Bank (...) S.A. poinformował powódkę, że wobec braku wymagalnego zadłużenia z tytułu umowy pożyczki wystawił bankowy tytuł egzekucyjny i złożył wniosek do sądu o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności.

(dowód: pismo z dnia 24 czerwca 2014 r. k. 139)

Postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2014 r. referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Elblągu nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 16 czerwca 2014 r. wystawionemu przez wierzyciela Bank (...) S.A., na podstawie którego dłużniczka E. D. zobowiązana jest zapłacić na rzecz wierzyciela kwotę 102.424,97 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego

Banku Polskiego w stosunku rocznym, wynoszącymi na dzień wystawienia bankowego tytułu wykonawczego 16%, liczonymi od dnia 17 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty, ponadto zasądzono od dłużnika E. D. na rzecz wierzyciela Banku (...) S.A kwotę 96,30 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności k. 124)

Na podstawie opisanego wyżej tytułu wykonawczego pozwana spółka złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Elblągu – wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko E. D.. Pismem z dnia 16 lipca 2015 r. komornik powiadomił powódkę o wszczęciu egzekucji w sprawie (...).

(bezsporne, nadto dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 1 – 1 v; zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 18 akt (...))

Przed wypowiedzeniem obu umów, pismem z dnia 10 lutego 2014 r. powódka zwróciła się do Banku (...) S.A. II Oddział w E. o niepodjęcie dalszych czynności windykacyjnych i odroczenie terminów spłaty zadłużenia, wskazując, że znalazła się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej i życiowej.

(dowód: pismo z dnia 10 lutego 2014 r. k. 11)

Pismem z dnia 24 marca 2014 r. powódka zwróciła się do pozwanego Banku z wnioskiem dokonanie restrukturyzacji jej zadłużenia.

W odpowiedzi na to pismo Bank (...) poinformował powódkę, że decyzja w tej sprawie przekracza kompetencje Dyrektora Oddziału. W związku z tym stosowny wniosek o decyzję został przesłany w dniu 27 marca 2014 r. do dyrektora Terenowego Zespołu (...) w O.. Jednocześnie zwrócono się o wstrzymanie działań windykacyjnych do dnia 14 kwietnia 2014 r., uzyskano w tej sprawie zgodę. Wskazano, że decyzja w sprawie restrukturyzacji zobowiązań zostanie podjęta przez (...) w O. .

Ostatecznie pozwany Bank nie odpowiedział na wniosek powódki o restrukturyzację.

(dowód: pismo w sprawie wniosku o restrukturyzację zadłużenia z dnia 24 marca 2014 r. k. 12)

Pismem z dnia 5 września 2014 r. Bank (...) S.A. poinformował powódkę, że jest już w posiadaniu tytułu wykonawczego, który może być podstawą do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w sprawie. W związku z wcześniejszą deklaracją dobrowolnych spłat zadłużenia z tytułu ww. pożyczki bank przesłał w załączeniu druk wniosku o restrukturyzację, wskazując, że oczekuje na złożenie dokumentu wraz z informacją o źródle i wysokości dochodów w terminie 7 dni od daty odbioru korespondencji. Jednocześnie wskazano, że brak wniosku o restrukturyzację w terminie określonym wyżej spowoduje wszczęcie postępowania egzekucyjnego bez osobnego informowania o tym fakcie. Powyższe pismo powódka otrzymała w dniu 8 września 2014 r.

(dowód: pismo z dnia 5 września 2014 r. k. 140, z.p.o. k. 141)

Pismem, które wpłynęło do pozwanego Banku w dniu 23 września 2014 r. powódka zwróciła się z prośbą o wstrzymanie dalszych czynności windykacyjnych dotyczących umowy kredytu i umowy pożyczki.

(dowód: pismo z datą wpływu z dnia 23 września 2014 r. k. 144)

Pismem z dnia 29 września 2014 r. Bank (...) S.A. poinformował powódkę, że w związku z tym, że w terminie wskazanym w piśmie z dnia 5 września 2014 r. nie otrzymał wniosku o restrukturyzację zadłużenia z tytułu umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r., sprawa zostanie skierowana na drogę egzekucji komorniczej.

(dowód: pismo z dnia 26 września 2014 r. k. 145, z. p.o. k. 146)

W dniu 17 listopada 2014 r. dłużniczka E. D. złożyła wniosek o zawarcie umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej umowy pożyczki, deklarując, że na poczet zadłużenia w dniu 20 października 2014 r. wpłaciła kwotę 5.000 zł, przez kolejne 3 miesiące będzie wpłacała po 1.000 zł, zaś z chwilą otrzymania środków z tytułu podziału majątku ureguluje większą kwotę.

(dowód: wniosek o zawarcie umowy restrukturyzacyjnej k. 147 – 148)

Pismem z dnia 19 listopada 2014 r. Bank (...) S.A., w odpowiedzi na wniosek o restrukturyzację zadłużenia z tytułu umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r. przyjął deklarację dobrowolnych spłat powódki w kwocie nie niższej niż 1.000 zł miesięcznie w okresie od listopada 2014 r. do stycznia 2015 r. Wierzyciel poinformował dłużniczkę, że w przypadku zadeklarowania miesięcznych spłat w kwocie nie niższej niż 2.500 zł oraz dokonania wpłat w tej wysokości lutym i marcu 2015 r., rozważy podpisanie porozumienia.

(dowód: pismo z dnia 19 listopada 2014 r. k. 149)

W piśmie z dnia 8 maja 2015 r. Bank (...) S.A. poinformował, że postępowanie egzekucyjne wszczęte w związku z brakiem spłaty kredytu z dnia 15 grudnia 2011 r. może być zawieszono po dokonaniu jednorazowej wpłaty na poczet zadłużenia w kwocie nie niższej niż 5.000 zł oraz zadeklarowaniu dobrowolnych, miesięcznych spłat w kwocie nie niższej niż 1.300 zł. Bank wskazał, że podejmie decyzję co do zasadności przystąpienia do długu firmy Business (...) sp. z o.o. po dokonaniu oceny jej kondycji finansowej. W tym celu niezbędne jest przedstawienie bilansu za rok 2014 oraz rachunków zysków i strat. Poinformowano, że w przypadku pozytywnej weryfikacji finansów niezbędne będzie również przedstawienie uchwały wspólników wyrażającej zgodę na przystąpienie firmy (...) sp. z o.o. do długu powódki. Wierzyciel zapowiedział, że zażąda również dodatkowego zabezpieczenia w postaci złożonego przez Ł. D. poręczenia (jeśli jest żonaty niezbędna będzie również zgoda małżonki na poręczenie). Przypomniano, że warunkiem wstrzymania działań egzekucyjnych na rachunku dotyczącym pożyczki z dnia 19 października 2012 r. było dokonywanie dobrowolnych spłat. Ostatnia spłata na rachunku miała miejsce w dniu 30 marca 2015 r.; wskazano, że w przypadku braku spłat sprawa również zostanie przekazana do egzekucji komorniczej.

(dowód: pismo z dnia 8 maja 2015 r. k. 151)

W dniu 26 maja 2015 r. E. D. złożyła wniosek o zawarcie umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej umowy kredytu deklarując, że na poczet zadłużenia dokona jednorazowej wpłaty w wysokości 5.000 zł, zaś kolejnych wpłat dokonywać będzie po 1.300 zł miesięcznie; wniosła o zaliczenie wpłat na poczet spłaty kapitału oraz obniżenie oprocentowania.

(dowód: wniosek o zawarcie umowy restrukturyzacyjnej k. 179 – 180)

Pismem z dnia 26 maja 2015 r. Bank (...) S.A. poinformował, że wniosek o przystąpienie do długu z tytułu umowy złotowego mieszkaniowego kredytu hipotecznego z dnia 15 grudnia 2011 r. Business (...) Sp. z o.o. został rozpatrzony negatywnie. Powódce zaproponowano podpisanie umowy restrukturyzacyjnej dotyczącej umowy z dnia 15 grudnia 2011 r., jak i umowy z dnia 19 października 2011 r. Powódka nie spełniła warunków stawianych przez wierzyciela.

(dowód: pismo z dnia 26 maja 2015 r. k. 153, z.p.o. 154)

W okresie od dnia 20 października 2014 r. do dnia 30 marca 2015 r. powódka dokonała 6 wpłat na poczet zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r., oświadczając w tytułach wpłat, że należy zarachować je na należność główną. I tak, w dniu 20 października 2014 r. dokonała wpłaty w wysokości 5.000 zł, w dniu 24 listopada 2014 r. wpłaty w wysokości 1.000 zł, w dniu 23 grudnia 2014 r. - w wysokości 1.000 zł, w dniu 27 stycznia 2015 r. - w wysokości 1.000 zł, w dniu 27 lutego 2015 r. - w wysokości 2.500 zł, w dniu 30 marca 2015 r. wpłaty w wysokości 2.500 zł. Pozwany bank dokonywał zaliczenia tych kwot na odsetki naliczone na dzień spłaty zadłużenia.

W tożsamy sposób rozliczono wpłaty dokonane przez powódkę w okresie od dnia 4 kwietnia 2014 r. do dnia 4 marca 2015 r. na poczet umowy kredytu hipotecznego z dnia 15 grudnia 2011 r. Powódka dokonała wpłaty w dniu 4 lipca 2014

r. w wysokości 44 zł, w dniu 23 września 2014 r. w wysokości 20,12 zł, w dniu 20 października 2014 r. w wysokości 5000 zł, w dniu 12 listopada 2014 r. w wysokości 82,05 zł. Po dniu wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego dokonała jednej wpłaty - w dniu 4 marca 2015 r, w wysokości 14,16 zł.

(dowód: pismo z dnia 22 października 2015 r. k. 156 , potwierdzenia dokonania wpłat k.80 – 82, pismo z dnia 22 października 2015 r. k. 175)

Sąd zważył co następuje:

Powództwa zasługiwały na uwzględnienie jedynie w niewielkim zakresie. Stan faktyczny, istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, nie był między stronami sporny.

Powódka żądała pozbawienia bankowych tytułów wykonawczych wykonalności w całości, argumentując, że pozwany Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, po uprzednim wypowiedzeniu umowy, pomimo że nie rozpatrzył złożonego przez nią wniosku o restrukturyzację zadłużenia, czym naruszył zasady współzycia społecznego; w wypowiedzeniu umowy dokonał kapitalizacji odsetek, pomimo iż był uprawniony do tego dopiero od momentu wystąpienia z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności b.t.e., w ostatecznym wezwaniu do zapłaty nie określono terminu, w jakim zadłużenie winno zostać spłacone; wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym kwota kapitału jest błędna, gdyż pozwany Bank zarachował dokonane przez nią wpłaty (dokonane przed i po wystawieniu b.t.e.) niezgodnie z jej oświadczeniem, na należności uboczne; w bankowym tytule egzekucyjnym stwierdzono, że dalsze odsetki należne są w wysokości umownej, pomimo iż obie umowy wskutek ich wypowiedzenia zostały rozwiązane.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Zgodnie z normą art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może wytoczyć powództwo w celu pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza natomiast podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia skutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada).

Nie budzi wątpliwości dopuszczalność wytoczenia takiego powództwa przez dłużnika przeciwko bankowi. W postanowieniu z dnia 27 listopada 2003 r. (III CZP 78/03) Sąd Najwyższy stwierdził m. in, że w powództwie takim, dłużnik banku może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nienastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w b.t.e. oświadczenia banku innej treści). Nie można również wykluczyć zarzutu naruszenia prawa (art. 5 k.c.). Nie oznacza to jednak, że przepis art. 5 k.c. mógłby stać się samoistną podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego z art. 840 k.p.c. Inna sytuacja powstałaby

się wówczas, gdyby istniały podstawy do uznania, że doszło do nadużycia prawa w wyniku wykonywania przez bank odpowiedniego uprawnienia kształtującego wynikającego z umowy kredytowej (np. wypowiedzenie umowy kredytowej). Wykonywanie przez bank takiego uprawnienia kształtującego mogłoby być oceniane z punktu widzenia przepisu art. 5 k.c. i w rezultacie prowadzić do wniosku, że dokonane przez bank wypowiedzenie umowy kredytu (ze względu na istnienie określonych okoliczności) nie mogło być uznane za skuteczne wobec kredytobiorcy.

W ocenie Sądu, fakt nierozpoznania wniosku o restrukturyzację zadłużenia z dnia 24 marca 2014 r. nie może skutkować uznaniem, że działania pozwanego Banku, w tym wypowiedzenie umowy, a w konsekwencji wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego i wystąpienie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, są niezgodne z zasadami współżycia społecznego. Wcześniej wskazano już, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wykonanie przez bank – kredytodawcę uprawnienia kształtującego w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej może być kwalifikowane jako nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Taka kwalifikacja mogłaby prowadzić do uznania dokonanego wypowiedzenia za prawnie bezskuteczne, co czyniłoby przedwczesne dochodzenie przez kredytodawcę całości zadłużenia kredytowego od kredytobiorcy i tym samym mogłoby uzasadniać powództwo na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., V CSK 698/14, Lex nr 1805901 i powołane tam orzecznictwo).

Wypowiedzenie umowy kredytowej w przypadku niedotrzymania przez dłużnika warunków udzielenia kredytu (art. 75 prawa bankowego), stanowi na pewno bardzo dotkliwe dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące banku w stosunku kredytowym, bo jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu (pożyczki). Można zrozumieć rozgoryczenie powódki wynikające z faktu, że pozwany bank nie odpowiedział na powołane przez nią pisma, w tym w szczególności na wniosek z dnia 24 marca 2014 r. o restrukturyzację zadłużenia wynikającego z kredytu. Wniosek ten rzeczywiście został przekazany – jak wynika z przedłożonego do akt pisma z dnia 20 maja 2014 r. – z II Oddziału Banku (...) w E. do Dyrektora Terenowego Zespołu (...) w O.. Przyczyn braku odpowiedzi na powołane wyżej pismo w toku postępowania nie ustalono, przy czym nie mają one zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Niewątpliwie dłużnik może oczekiwać, szczególnie od takiej instytucji jak bank, że wniosek o restrukturyzację zadłużenia będzie rozpoznany, a wierzyciel powiadomi go swoim stanowiskiem. Pamiętać jednak trzeba, że wyrażenie zgody na restrukturyzację zadłużenia jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem wierzyciela. Innymi słowy, nie jest tak, że każdy złożony wniosek podlegać będzie uwzględnieniu. Na dłużniku ciąży obowiązek świadczenia zgodnie z zaciągniętym zobowiązaniem, natomiast wierzyciel, o ile spełnione zostaną określone warunki, może stosować wobec dłużnika pewne ulgi w wykonaniu tego zobowiązania. Wierzyciel może wyrazić zgodę na prolongatę umowy, zawrzeć z dłużnikiem ugodę dotyczącą spłaty zobowiązania, wstrzymać się z podjęciem czynności zmierzających do przymusowego wyegzekwowania należności, może zawrzeć umowę restrukturyzacyjną, a nawet wyrazić zgodę na przystąpienie do długu osoby trzeciej (o co również wnosila powódka). Podjęcie tych działań nie jest jednak obowiązkiem wierzyciela, a odstąpienie od nich nie może powodować dla niego negatywnych konsekwencji, jak chciałaby powódka.

W tej sytuacji nie sposób uznać, że wypowiedzenie umowy kredytowej, a w konsekwencji wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego i wystąpienie z wnioskiem o nadanie mu klauzuli wykonalności, bez uprzedniego rozpoznania wniosku o restrukturyzację zadłużenia, było niezgodne z zasadami współżycia społecznego. Twierdzenie to jest tym bardziej zasadne gdy uwzględni się, że w latach 2014 – 2015 wymieniana była między stronami korespondencja, trwały pertraktacje dotyczące restrukturyzacji zadłużenia powódki. Co więcej, pozwany bank wyraził zgodę na restrukturyzację zadłużenia, żądając jednak dodatkowych zabezpieczeń, czemu nie można się dziwić, uwzględniając wysokość zobowiązań wynikających z obu umów. Z warunków stawianych przez bank powódka nie wywiązała się.

W niniejszej sprawie zarówno wypowiedzenie, wystawienie bankowego tytułu wykonawczego, wystąpienie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności czy w końcu wystąpienie do komornika z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego poprzedzane było odpowiednimi wezwaniami kredytobiorcy do zapłaty długu.

W ostatecznym wezwaniu przedsądowym z dnia 17 czerwca 2014 r. pozwany bank rzeczywiście nie wskazał terminu płatności zadłużenia, jednakże wskazał go wcześniej w wypowiedzeniu umowy. Nie jest więc tak, jak podnosi powódka,

że pozwany Bank skierował wnioski o nadanie klauzuli wykonalności b.t.e., nie dając jej wcześniej szans na spłatę zobowiązania. Powódka pomija, że wypowiedzenie obu umów miało charakter warunkowy (a nie stanowczy), tzn. tworzyło dla niej możliwość doprowadzenia do kontynuacji stosunku kredytowego na dotychczasowych warunkach.

Odnosnie podnoszonego przez powódkę zarzutu niedopełnienia przez pozwanego Banku warunku określonego w § 27 umowy kredytowej poprzez zaniechanie ostrzeżenia jej o zamiarze przekazania danych do biura Bankowego Rejestru Dłużników to wskazać trzeba, że bank obowiązku tego dopełnił w piśmie z dnia 27 lutego 2014 r. (k. 168 – umowa kredytu, k. 135 – umowa pożyczki). Niemniej jednak nawet gdyby powódka nie została ostrzeżona przez Bank o zamiarze przekazania danych do tego rejestru, to okoliczność ta i tak nie mogłaby stanowić podstawy do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

Nie zasługuje na uwzględnienie również i to twierdzenie powódki, wedle którego bankowy tytuł egzekucyjny miał zostać wystawiony wadliwie, a to z uwagi na fakt zawyżenia odsetek. Zdaniem powódki pozwany był uprawniony do naliczania dalszych odsetek od należności, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym w wysokości odsetek ustawowych, tymczasem w tytułach egzekucyjnych wskazano stopę odsetkową w wysokości 4 krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Stanowisko powódki obarczone jest błędem. Zgodnie z postanowieniami obu umów, tj. § 19 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3 umowy kredytu z dnia 15 grudnia 2011 r. oraz § 14 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3 umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r., pozwany Bank w przypadku zadłużenia przeterminowanego miał prawo naliczać tzw. odsetki karne. Należy wyjaśnić, że rozwiązanie umowy pożyczki/kredytu wskutek wypowiedzenia przez pozwanego Banku, skutkowało zaniechaniem dalszego wykonywania tych umów, w szczególności w zakresie postanowień określających terminy spłaty zobowiązania przez powódkę (wskutek upływu okresu wypowiedzenia postawiono całe zobowiązanie w stan natychmiastowej wymagalności). Natomiast rozwiązanie umowy nie niweczyło wszystkich skutków zawartego porozumienia pożyczkowego/kredytowego, w tym tych które wiązały się z powstaniem zadłużenia przeterminowanego. Skutki te są nadal wiążące. Również w okresie po wypowiedzeniu i rozwiązaniu umowy należności mają charakter przeterminowany, co skutkuje konsekwencjami określonymi w umowie. Wskazane postanowienia umowne są nadal obowiązujące, nie zostały w żaden sposób uchylone – w szczególności skutku takiego nie spowodowało rozwiązanie umowy, wywołujące konsekwencje na przyszłość.

Nie ma racji powódka, że pozwany bank w wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r. dokonał kapitalizacji odsetek, choć był do tego uprawniony dopiero od dnia złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności b.t.e. Z treści wypowiedzenia wynika jedynie, że Bank dokonał kapitalizacji odsetek w znaczeniu potocznym, tj. czynności rachunkowej polegającej na wycieszeniu sumy odsetek na podstawie znanej stopy procentowej i określonego czasu. Do kapitalizacji odsetek w znaczeniu prawnym, polegającym na zsumowaniu i dodaniu tej sumy do kwoty kapitału, a następnie poddaniu skapitalizowanej kwoty oprocentowaniu nie doszło. Dalszych odsetek od kapitału i odsetek umownych, naliczonych do dnia wystawienia tytułu wierzytelności żądał dopiero od dnia następnego po wystawieniu b.t.e. Uprawnienie takie wynika z § 14 ust. 2 i 3 umowy. Zauważyć należy w tym miejscu, że wprawdzie zgodnie z art. 482 § 1 k.c., co do zasady od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, przepis tego paragrafu nie dotyczy jednak pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe (§ 2).

Odnosnie zarzutu dotyczącego błędnego sposobu zarachowywania przez pozwanego Banku wpłaconych kwot, powódka podniosła, że sposób zarachowania określa przepis art. 451 k.c. – a więc wierzyciel winien był zaliczyć dokonane przez nią wpłaty, zgodnie z jej oświadczeniem, na należność główną. Także ten zarzut nie ma podstaw. Należy podzielić stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 listopada 2002 r., I CKN 1331/00 (Lex nr 75340), wedle którego zgodnie z regułami zarachowania, które przewiduje art. 451 k.c. na wypadek, gdy dłużnik ma względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju, wynikających z różnych tytułów w sytuacji, gdy spełniane świadczenie nie wystarcza na zaspokojenie wierzyciela w całości (a strony nie umówiły się inaczej), to o zaliczeniu go na określony dług decyduje wola dłużnika wyrażona przy spełnieniu świadczenia (§ 1), nie później jednak niż przy przyjęciu pokwitowania, w którym wierzyciel zaliczył świadczenie na jeden z długów (§ 2). Swoboda wyboru dłużnika jest jednak ograniczona w sytuacji określonej w zdaniu 2 § 1, kiedy to ustawa zezwala wierzycielowi na

zarachowanie, nawet wbrew woli dłużnika, zapłaty w ramach danego długu najpierw na poczet należności ubocznych, a potem dopiero na poczet należności głównej. Zarachowaniu takiemu dłużnik nie może się sprzeciwić. Jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić (§ 2), o zaliczeniu zapłaty na poczet określonego długu decyduje wierzyciel przez dokonanie zarachowania w pokwitowaniu. Przyjęcie przez dłużnika pokwitowania wierzyciela co do kolejności zaliczenia długu, pozbawia dłużnika prawa decydowania o tym. Dłużnik powinien otrzymać pokwitowanie natychmiast z chwilą spełnienia świadczenia. Jeżeli żadna ze stron nie skorzystała z uprawnień określonych w § 1 oraz § 2 i nie złożyła wskazanych w nim oświadczeń, to wówczas (§ 3) spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeśli jest ich kilka, to na poczet najwcześniej wymagalnego (decyduje data powstania długu, a nie termin jego zapłaty). W okolicznościach jednakowych zaliczenie następuje stosunkowo na poczet wszystkich długów.

W niniejszej sprawie sposób dokonywania zarachowania poszczególnych wpłat wynika jednoznacznie z przedłożonych przez pozwaną Bank rozliczeń dotyczących umowy pożyczki z dnia 19 października 2012 r. (k. 156) oraz dotyczących umowy kredytu hipotecznego z dnia 15 grudnia 2011 r. (k. 175) Zauważyć należy, że pozwany Bank dokonywał zarachowania poszczególnych wpłat zgodnie z dyspozycją powódki na poczet długu wskazanego przez nią przy spełnieniu świadczenia. Natomiast w ramach tego długu, już wbrew woli dłużniczki, dokonywał zarachowania wpłaty na poczet należności ubocznych, tj. odsetek karnych, do czego był uprawniony na podstawie art. 451 § 1 zdanie 2 k.c. Takiemu zarachowaniu, jak wskazano już wyżej, dłużniczka nie mogła się sprzeciwić. Z oświadczenia powódki złożonego na rozprawie w dniu 17 listopada 2015 r. wynika, że nie kwestionuje ona poprawności matematycznej zaliczeń wpłat dokonywanych przez Bank, a jedynie samą metodologię zaliczenia. Skoro więc z przyczyn wskazanych wyżej sposób rozliczenia wpłat był prawidłowy, znajdował bowiem uzasadnienie w treści art. 451 § 1 zdanie 2 k.c., to zarzut błędnego zarachowania dokonanych wpłat uznać należy za bezzasadny.

Niespornym jest, że po powstaniu tytułów wykonawczych powódka dokonywała wpłat na poczet objętego nimi zadłużenia, co spowodowało częściowe wygaśnięcie zobowiązania. Mając na uwadze niekwestionowane przez powódkę dokumenty w postaci wyciągów z ksiąg Banku (...) S.A., na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.:

- tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 16 czerwca 2014 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 sierpnia 2014 r. (sygn. akt(...)) pozbawiono wykonalności w części obejmującej odsetki umowne naliczone za okres od 30 grudnia 2013 r. do 16 czerwca 2014 r. (pkt 2 ppkt 2 tytułu) powyżej kwoty 3.755,23 zł oraz w zakresie odsetek karnych (pkt IV tytułu), naliczanych za okres od 17 czerwca 2014 r. do 24 listopada 2015 r. w zakresie przekraczającym kwotę 6.490,96 zł;

- tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dnia 2 lutego 2015 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 lutego 2015 r. (sygn. akt (...)) pozbawiono wykonalności w części obejmującej odsetki karne naliczone za okres od 6 sierpnia 2014 r. do 24 listopada 2015 r. (pkt II ppkt 3 i pkt IV tytułu) w zakresie przekraczającym kwotę 16.850,57 zł.

W pozostałym zakresie oba powództwa oddalono.

O kosztach procesu w obu sprawach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Za odstępieniem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu w niniejszej sprawie przemawiała trudna sytuacja majątkowa i rodzinna powódki.